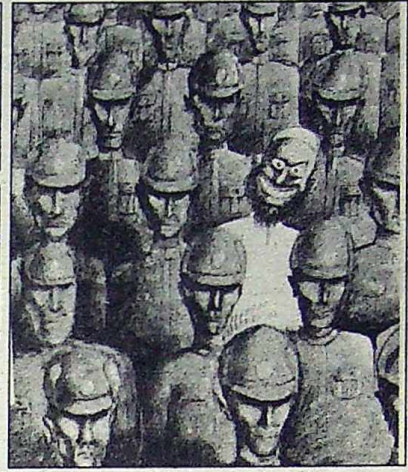

İÇİNDEKİLER

3

BASKIYA GİRERKEN

Darbelerin İdeolojisi Yoktur
Kitap Dergisi

6

KAPAK

İslami Kesim Kesecek mi?
Mehmet Efe

İslam, Fanatizm ve Hoşgörü
Ali Bulaç

İslam Ceza Hukuku Felsefesi
Üzerine Genel Düşünceler,
Hüseyin Hatemi

Kur'an'da Öldürme
Y. Doğan

İslam, Kesme Hastalığına
Karşı İlaçtır
M. Akif Ak

42

YAYIN HABERLERİ

48

ELEŞTİRİ-TANITIM

24 Ocak Kararları Sonrasında
Türkiye Ekonomisi ve Bunalım
Fatma Bayraktar

Tarih ve Toplum
Handan Kalaycı

54

KONUŞMA

Hüseyin Hatemi:
"Ben Mason Değilim"

60

TARTIŞMA

Çeviri Tenkitlerinde
Metodumuz Ne Olmalıdır?
Doç. Dr. M. Hayri Kırbaçoğlu

63

KÜLTÜR - SANAT

Cağaloğlu Notları
İbrahim Sadri

Kes Bakalım
Ali Bab

KİTAP DERGİSİ

Mart 1990 Sayı: 37

Sahibi ve Yazılırları Müdürü Birleşik Dağıtım adına: ALI CAN KERİMOĞLU

Genel Yayın Yönetmeni: ALI BULAÇ

Yayın Kurulu: ABDURRAHMAN ASLAN - ALI BULAÇ

Sanat Danışmanı: İBRAHİM SADRİ

Görsel Tasarım ve Uygulama: SELİM KUTSAN

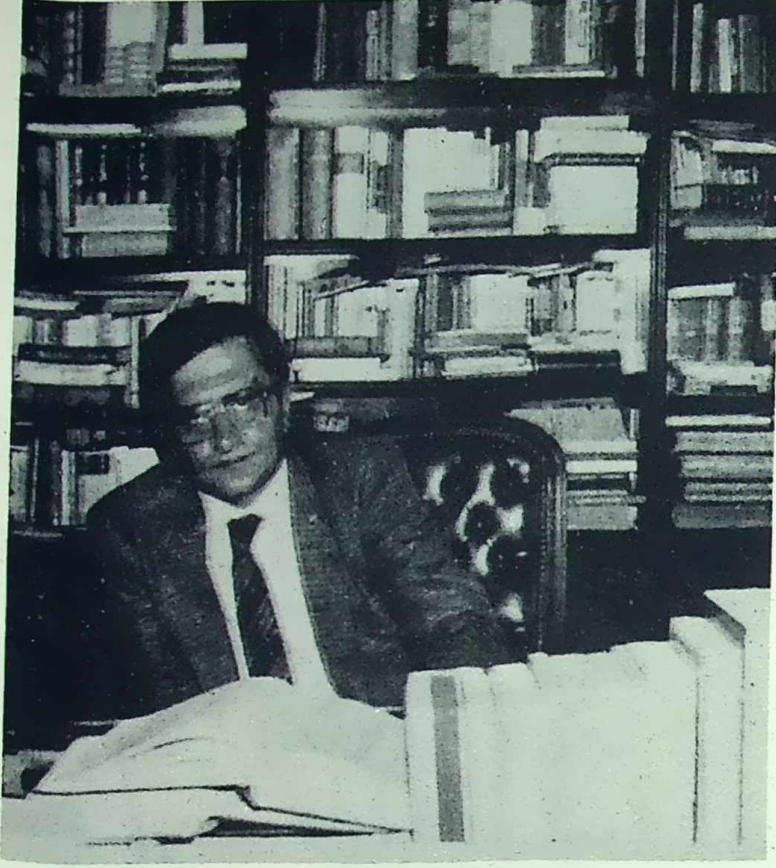
Katkıda Bulunanları: YALÇIN ÇETİNKAYA, MEHMET EFE, HANDAN KALAYCI, M. ŞAHİN, Y. DOĞAN, NİYAZI DOĞAN
Dizgi/Montajı: KİTAP DERGİSİ

Renk Aynımı: KALİBRE Film: KONTROL GRAFİK Baskı: BAYRAK MATBAASI

Yönetim Yeri ve Yazışma Adresi: KİTAP DERGİSİ, Birleşik Dağıtım, Molla Fenari Sok. Birol İşhanı Kat: 1 Cağaloğlu/İST. Tel: 5117040

Abone: Yıllık 25.000 TL Yurt dışı: 50 DM, 30 ABD \$

Cezaevlerine Ücretsiz gönderilir.

Hüseyin Hatemi ile konuşma

"BEN MASON DEĞİLİM"

"Masonluğu hiç de düşünmedim. Şimdiye kadar kapısının önünden dahi geçmedim, gerçi Fransız Arkeoloji Enstitüsüne giderken Nur-u Ziya sokağından geçmişimdir ve ibretle seyretmişimdir ama; manen masonluğun kapısından dahi geçmedim."

-*Sayın Hatemi, son zamanlarda hakkınızda "masonluk" ile ilgili birtakım söylentiler dolaşiyor.. Bizim "eğlençeli" bulduğumuz bu söylentiler hakkında neler söylemek istersiniz; nedir bu masonluk öncelikle onu anlatır mısınız bize...*

-Önce masonluk hakkındaki görüşümü kısaca belirtmek istiyorum.. Şimdiye kadar yazdığım kitapların hemen hepsinde bir münasebetine getirip belirttiğim gibi, bilhassa son yayınlanan "Hukuk Devleti Öğretisi" adlı kitapta da masonluk hakkındaki görüşümü belirttim. Bence masonluğun çıkış sebebi bugünkü şekliyle görünüş sebebi şudur; 1666 yılında bizde olduğu gibi musevi gizli ilimlerinde de 66 rakamının bir önemi vardır: ism-i celalin ebced hesabı ile karşılığı olması dolayısıyla 66 rakamının İsrail çevrelerinde de belli bir önemi vardır. Tam da bu 1666 yılının yaklaştığı sıralarda bizim İzmir'de haham olarak yetiştirilen birisi; daha sonra İslami çevrede ortaya çıkacak Bab'ı hatırlatan birisi; Seyyid Muhammed Ali Bab'ı hatırlatan birisi, İzmir'de kurtarıcı Mesih olma iddiası ile ortaya çıktı.

- Adı?

- Sabetay Sevi.. Bu Sabetay Sevi 1666 yılının yaklaştığı sıralarda bütün Yahudilerin kurtulacağını ve Kudüs'e döneceğini düşünüyordu. Daha doğrusu bunu tebliğ ediyordu. O devirde sıkı bir Katolik baskısı altında olan yahudiler; mesela Polonya'de gettolara hapsedilmiş olan yahudiler bir kurtarıcı bekliyorlardı.. İşte İzmir'den yükselen bir ses bütün Avrupa'ya dek yahudiler arasında yankı doğrudu. Hatta birçoğu bavullarını denklelerini hazırladılar ve yakında Mesih'in önderliğinde Kudüse dönmeyi beklemeye başladılar. Fakat evdeki hesap çarşıya uymadı. Tıpkı Bab'ın da ileride karşılaçağı sonuç gibi..Şöyle oldu: Mesih olarak yahudileri Kudüs'e döndürmek şöyle dursun; başının elden gideceğini anlayan Sabetay Sevi, padişah Avcı Mehmed huzurunda 1666 yılında, yani yahudileri Kudüs'e döndüreceği yılda İslami görünüşte kabul ederek Mehmed Efendi olmak zorunda kaldı..Tabii bu

nasil ki Mesih'in zuhuru bütün Avrupa'da büyük bir yankı uyandırmışsa, hayal kırıklığı da büyük oldu. Yahudiler büyük bir hayal kırıklığı ile yüzyüze kaldılar. Tekrar gettolarına hapsedildiler. Türkiye'de çok yakın çevresi tıpkı Sabetay Sevi gibi görünüşte müslüman olmak zorunda kaldı. Fakat bu tabii görünüşte bir İslamdı.. Bir nevi yeni bir din olarak, bir tarikat olarak günümüze kadar izlerini sürdürdü. Bu tarikatın masonlukla doğrudan bir ilişkisi yoktur. Ama bu hayal kırıklığının, büyük hayal kırıklığının masonluğun ortaya çıkışında büyük önemi vardır. Çünkü bu büyük hayal kırıklığından ancak 18. yüzyıl başlarında uyanan ve yeni bir metod, yeni yöntemler arayan Museviler; bu baskıyı hafifletmek ve gelecek sene Kudüs'te temennisini gerçekleştirmek için bu kez her memlekette o toplumun şartlarına göre, nüans farkları hatta çeşitli görünüşler gösterebilen, kendisini gizleyebilen bir gizli masonluk teşkilatı kurdular. Bu da 18. yüzyıl başlarında en uygun ortam olan emperyalist dünyanın merkezi görünümündeki İngiltere'de gizli bir örgüt kurdular. -şimdi nasıl siyonizmin merkezi Amerika ise o zaman da emperyalist dünyanın merkezi İngiltere idi.- Tabii buna felsefi bir hava verdiler. Müslümanları ve Hıristiyanları da içlerine alabilmek ve kullanabilmek için adeta dinler üstü bir tarikathavasası vererek; İslamiyet içindeki işraki felsefeden de birçok terim aldılar. Böylelikle şarkta İslam ülkelerinde, bilhassa Osmanlı imparatorluğunun yayıldığı bölgelerde bu hilafete karşı memnuniyetsizlik havasından istifade etmek istediler. Mesela Bektaşî'leri elde etmeyi düşündüler. Bunun gibi Rafizî sayılan tarikatlerin felsefi işraki terimlerle avlanmasını düşündüler. Bir taraftan da bilhassa Avrupa'daki Katolik kilisesine karşı memnuniyetsizlik duyan Rafizî sayılan hareketleri düşündüler ve böylelikle "dinler üstü" bir tarikat olarak masonluğu icad ettiler..

- Dinler üstü olmasına rağmen, masonluğun ortaya çıkışında siyonizm ile doğrudan bir ilgisi olduğunun söyleyebilir miyiz?..

18. yüzyıldan sonra Mustafa Reşit Paşa, esasen mason olarak yetiştirilmiş ve Türkiye'de nasbedilmiş bir vezir olarak geldiği zaman ulemadan bir tepki görmediği gibi; Cevdet Paşa gibi bir ulemanın methiyelerine kasidelerine mazhar oldu.

- O devirde henüz Teodor Herzl'in siyonizmi ortaya atılmamıştı ama, yahudi menfaatlerinin korunması, hiç değilse üzerlerindeki baskının giderilmesi, iktisadi hakimiyetlerinin kurulması ve tabii "Kudüs'e dönüş" ülküsünü Herzl ortaya atmış değildir. Eskiden beri yahudiler her sene "gelecek sene Kudüs'te" diye dua eder ve birbirlerini böyle selamlarlardı. Kudüs'e dönüş ülküsünü canlı tutmak ve başka dinden olanlara da bu açıdan üstün gelebilmek için böyle dinler üstü bir tarikat; gizli bir teşkilat gibi masonluk kuruldu.

- Osmanlıdaki yansıması?

- Tabii o devirde bizim Osmanlı uleması Avrupada olup bitenleri farkedecek uyanıklıkta değildi. Veyahut

farkedenler de söyleyecek cesarete değildi. Düzen öyleydi ki; kelle gidebilirdi. Fakat Katolik kilisesi çok daha örgütlü ve devletten bağımsız olduğu için, 1738'te işin zevkine vardı. Masonluğu dindışı hıristiyanlığa karşı, Katolik kilisesine karşı bir örgüt olarak ilan etti. Bir insanın hem katolik hem de mason olamayacağını belirtti.

Fakat biz de sadece halk tepki gösteriyordu. Sezgisıyla, bunların, yani farmasonların niyetinden şüphe ediyordu. Ama ulemanın açıkça bir cephe aldığını zannetmiyorum. Nitekim 18. yüzyıldan sonra Mustafa Reşit Paşa, esasen mason olarak yetiştirilmiş ve Türkiye'de nasbedilmiş bir vezir olarak geldiği zaman ulemadan bir

• Münabırımız Ali Şahin kongre başlarken demek üyelerinin saldırısına uğradı. Üyelerden bazıları "Sizinle hesaplaşacağız" diye Şahin'i tehdit ettiler.

• Demekte masonlara karşı mücadele eden Müdafîme Sınav susturulmak istendi. Sınav, "Evdeki 62 kedim dana gibi. Bu mücadeleyi sokaktaki hayvanlar için yapıyorum. Neden bu demeye hep masonlar hakim?" diye aordu.

• Sınav'ın mason suçlaması üzerine bir grup izleyici "Susturunu şunu" diye bağırırken, yöneticilerden Tunç Oral "Müstakime Hanım lütfen o konuyu karıştırmayalım" uyarısını yaptı.

• Demeyin Göztepe Şube Başkanı "Biz yüzzer gezer oylarz. Sealmızı İbnü bile duydu" derken, görevine son verilen başkan Ertürk "Demeyimiz ABD'den yardım alıyor. Biz Manning Vakfı destekliyor" diye konuştu.

Hüseyin Hatemi: Prof. Hüseyin Hatemi, demeyin Yönetim Kurulu'na seçilirken bir de konuşma yaptı. Hatemi, bazı dinleyicilerin sataşması üzerine kürsüden indi.

Tunç Oral: Eski aktörlerden Tunç Oral, mason karşıtı hayvansözevlerin sözleri üzerine "İ lütfen o konuyu karıştırmayalım" diye müdahale etti.

tepkî görmediği gibi; Cevdet Paşa gibi bir ulemanın methiyelerine kasidelerine mazhar oldu ve bundan sonra günümüze kadar da Reşit Paşa ciddi bir ulema tepkisi görmüş değildi..

- *Reşit Paşa'dan sonra, Osmanlı'nın yıkılışına değin masonların hükümet içindeki etkinlikleri de giderek arttı denilebilir mi?*

- Evet..Ve bir de masonluk bu 1739'daki Katolik tepkisinden sonra her memlekette oranın şartlarına göre bir görünüm aldı. Katolikliğin güçlü olduğu ülkelerde, dinsiz, ateist, materyalist bir görünüm kazandı ve Fransız ihtilaline sebep oldu. Çünkü Fransa Katolik bir ülkeydi ve Katolik kilisesine samimi olarak bağlıydı, Fransız hanedanı.. Onun için orada hanedanı alaşağı etmek ve XVI. Lui'yi idam etmek gerekirdi. Ama İngiltere de veyahut Protestan ülkelerde böyle bir şey gerek yoktu. Çünkü Protestanlık masonluğa aynı tepkiyi göstermedi. Bunun için İngiltere, Amerika gibi Protestanlığın galip olduğu ülkelerde ve o devir Prusya'sında din düşmanı bir görünüş almasına gerek olmadan, "daha iyi bir tarikat"mış gibi görünebildi.. Mesela Goethe gibi kişilerin de mason olması, Protestan kişiliklerin de mason olması onlara itibar sağladı. Hatta 19. yüzyılda, -bunu çok kesin olarak söylemek istemiyorum, bir ara karşı da çıkmıştım- henüz Teodor Herzl siyo-

nizmi ortaya çıkmadığı için, bunun siyonizm ile ilişkisinin farkında olmayan iyiniyetli müslüman ulema bile tıpkı İslamiyete bakışı son derece müspet olan Goethe gibi; felsefi bir sığınak olarak görmüşdür.. Bunun gibi belki Cemaleddin Efgani de mason olduysa, eğer bu bir iftira değilse, düşünmek gerekir ki 19. yüzyılın sonlarında Herzl siyonizmi siyasi anlamda ve tam bir Makyavelist yöntemle hareket eden siyonizm hareketi ortaya çıkmadan önce, pekala bazı müslümanlar da saflıkla masonluğa kapılabilirlerdi. Tam anlamıyla saflık demek istemiyorum, Nitekim 20.yüzyılın başlarında Şeyhülislam Musa Kazım Efendi'nin mason olması; gerçi bu tarihten sonra işin içine artık mevki düşkünlüğü de karışıyor, Müderris Mahmud Esad efendinin mason olması gibi. ikbal düşkünlüğü de rol oynuyor. Bizde ulema hep saraydan ih-san almaya, büyüklerden ih-san almaya alıştığı için; şunu hazmedememiştir: "Niye benimle akran olan, hatta medresede benden daha kötü talebe olan, vayahut benden sonra mezun olan kişi, mason olup devlet adamlarına yanaşıp yükselsin de, ben yükselmeyeyim".. O sebeble, birçok kişi hiç değilse pasif kalmış ya da doğrudan doğruya mason olarak.. Mesela görüyoruz Sadr-ı azam Talat Paşa'nın Musa Kazım Efendiyi şeyhülislam yapmak için nasıl uğraştığını ve Sul-

tan Reşat'ın "onun için farmason diyorlar" diye ne kadar ısrar etse de beceremediğini ve sonunda onun istediğinin değil, Talat Paşa'nın istediğinin olduğunu..

Şimdi Fransızlar, Fransız masonları Katolik kilisesi ile savaşmak, ondan intikamlarını almak ve Katolikliği destekleyen hanedandan intikam almak için; materyalist, aşırı din düşmanı masonlar olarak göründüler ve Türkiye'de de Fransızlar kendi havalılarına uygun olarak, Fransız emperyalizmi önce Bektaşiliği kullanmak istedi. Aynı memnuniyetsizlikten Osmanlılar da Bektaşilikten istifade etmeyi planladılar. Belki de Mısırdaki muvaffak oldular. Mısır'ın Osmanlı devletinden ayrılmasında böyle Fransız emperyalizminin eli altındaki Fransız masonluğunun etkisi olmuştur; dolayısıyla Bektaşiliği kullanmış olabilirler, Kavalalı Mehmet Ali Paşa vasıtasıyla.. İngilizler aynı şekilde Türkiye'de başta doğrudan doğruya Bektaşiliği kullanamazlardı. Onlar da sünni tarikatlere yanaştılar, kendilerini dindar; "dinin gerçek özüne varmış" bir nevi batı tarikatı gibi gösterecek, hatta İslamiyetin de -haşa- masonlukla özde bir olduğu kanaatini yayarak, onlar da Nakşibendi tarikatini kullanmak istediler.

Yeniçeri ocağının yıkılması Fransız masonluğunun gerilemesine ve Mustafa Reşit Paşa türünde, aynı zamanda sünni tarikat mensubu gibi görünen bir zatın iktidara gelmesine yol açtı. Ondandı Türkiye'de bir taraftan kısmen başarıya da ulaştılar. Bugün bile zahiri olarak mutaasıp bir müslüman olan bir kişinin menfaat dolayısıyla mason olduğu örneğine rastlanabilir. Yani müslüman görünen birinin aynı zamanda mason olduğu olgusuna rastlanabilir. Bunun gibi Bektaşî meşrep görünen yahut Alevî olan birinin de mason olduğuna rastlanabilir. Çünkü emperyalizm, çeşitli görünüşleri kullanmaya çalışır. Masonlukta zaten, önce bunun bir görünüşüydü. Sonra Türkiye'de yer etmek için Fransız masonluğu başta Bektaşiliği kullanmak istedi, İngiliz masonluğu Nakşibendi gibi "devlete itaat" fikrine daha yakın olan tarikat men-

suplarını kullanmak istedi. Böylelikle hem İngiliz Hanedan sistemine sadık Protestanlık ve Anglikanizmle savaşıma gereğini duymayan, zaten ittifak halinde olan bir masonluk anlayışı Türkiye'ye aktarılmak istendi. Yani kaleyi yıkmaktansa içeriden fethetmek anlayışı. Fakat bir müddet sonra görüyoruz ki İngilizler, İngiliz masonluğu etkisinde Bektaşiler de yetiştirebildiler. Mesela Ahmet Mithat Paşa hem İngiliz taraftarı görünüyordu hem de Bektaşiydi..Kısaca masonluk aslında Sabetay Sevi hareketinin uyandırdığı hayal kırıklığından sonra o devir siyonizminin, o devir siyonist ülkülerinin yahudi menfaatlerini korumak için ortaya attıkları bir gizli örgüt oldu. Fakat, bir tarikatte başta kurulurken taşıdığı özellikleri yüzyıllar sonrasına kadar her yerde aynı şekilde muhafaza etmez. Çeşitli görünümle doğar. Bunun gibi manevi iklimle, sosyal şartlara göre çeşitli görünümle doğar. Masonluk ta öyle oldu. Türkiyede de masonluk lale devrinden itibaren yetişti. Dışardan bakınca birbirine zıt gibi görünen kişilerin katıldığı umumiyetle Osmanlı devletinden ayrılmak isteyen azınlıkların da kendi menfaatlerini gerçekleştirebildiği hangi mason locasıysa, ona girdiler. Museviler, Ermeniler, Rumlar, mesela kelli fellî zevat da mesela şeyhülislamla aynı locada "birader" olabildi. Hatta şöyle bir şiir yazılmıştır zamanında: "Yol açarken makdem-i Musa için derya-i Nil/ Öptürür şimdi bizim Musa'ya şimdi karesu." Çünkü o devirde Emanuel Karaso, hem İtalyan tebaada hem Osmanlı mebusu, Teodor Herzl'den sonra İsrail'in kurulması, Filistin'in Osmanlılardan satın alınması için, Abdülhamit merhumla müzakereye giren ve muvaffakiyetsizlikle karşılanca da, "zat-ı şahaneyle bundan sonra karşılaşışım kendisi için hiç de iyi olmayacak" tehdidini savuran, ve garip bir cilve-i tedbir ve takdir ile Osmanlı meclisinde, Osmanlı milletvekili olan, savaş bitince de kaçıp İtalya'ya giden, Malta'ya değil; İtalya'ya giden Emanuel Karaso, mason üstad-ı azamı diye biliniyordu. İşte şair şöyle diyor: Bir zamanlar Musa'nın geçişi

için Kızıldeniz yol açardı. Ama şimdi bizim Musaya (şeyhülislam Musa Kazım Efendiye) Karaso elini öptürüyor. Şiirde vezne uysun diye "derya-i Nil" diyor, ona Kızıldeniz yol açarken, bizim Musa'ya Karaso el öptürüyor mason üstadı olarak.. - *Cumhuriyetten sonra Türkiye'de masonluk hareketi önemli bir vizyon değişikliği yaşadı mı?*

- Önemli bir değişiklik olduğunu söyleyemem. Yine Amerika emperyalizmin başını çektiği için, İngiltere'nin yerine Amerika girdiği için, siyonizm de büsbütün güçlendiği için Teodor Herzl anlamında siyonizm, İsrail kurulduktan sonra eski önemini yitirdi. Onun yerine deşifre olmamış daha yeni örgütler, yeni batıl dinler çıkmaya başladı. Transandantal Meditasyon akımları veyahut, Moon kilisesi.. Ve şimdi bizim Musa'lara bunlar el öptürmeye başladı. Masonluk bir nevi tarihi bir yadigar olarak kaldı. Zaman zaman canlanmak için hiç değilse Türkiye'de eski birbirini destekleme ve menfaat sağlama, ticari örgüt havasını muhafaza için birşeyler yapıyor ama, eskisi gibi Türkiye'de birinci dereceden önemli olmadı. Emperyalizmin Türkiye'de başka müesseseleri başka dükkanları açılmaya başladı. Fakat tamamen ortadan kalkmış değil tabii.

- *Araya girip şunu öğrenmek istiyorum; biliyorsunuz Türkiyeli müslümanların masonluğa karşı geliştirilmiş özel bir antipatileri var.. Şimdi siz "başka dükkanlar" dan bahsediyorsunuz.. İşte bu noktada masonluğa karşı geliştirilen tepkinin bu yeni açılan dükkanlara gösterilip gösterilmediği konusunda neler söyleyebilirsiniz?*

- Zaten masonluğa da zamanında bir güç oluşturacak şekilde tepki gösteremediler. Birçok kişi masonun ne demek olduğunu bilmiyordu zaten..İstanbul halkı arasında "seni farmason seni" gibi bazı sözler yerleşmişti ama..

- *Yani şöyle bir şey söylenebilir mi; atı alan Üsküdarı geçtikten sonra müslümanlar tepki üretmeye başladılar..*

- Biz de zaten maalesef umumiyetle öyle olur. Birşey yeni ortaya çıktığı

zaman "iyi birşeydir" diye hücumlar başlar; girmek, katılmak için.. İyiniyetli ya da bilinçsizlikten ileri gelen.. Şimdi yeni örgütlerde veya yeni akımlarda da öyle oluyor. Çünkü Amerika'dan geldiği için gerekçede hazır: Amerikan Dolanının üzerinde "Allah'a güveniyoruz" yazılı. Şu halde bunlar da "bizden.."

- *Eğer isterseniz, şimdi de size yaşıttırılan şu sözde masonluk macerasının seyrini anlatır mısınız?*

- Bu tamamen gülünç birşey.. Bir kere Zaman Gazetesi'nin -adını açıkça söyleyeyim- bence kötü niyetinden kaynaklanıyor.. Açıkça benim mason olduğumu yazmaya da cesaret edemiyorlar. Benim yeni üye olarak ilk defa katıldığım "Türkiye Hayvanları Koruma Derneği"nin genel kurulunda dengesi pek yerinde olmayan ve kendisi de derneğe üye olan bir hanım, "bu derneğe üye olmak için illa mason mu olmak lazım" dedi. Bu sözün bir parola olarak önceden Zaman gazetesinden olan biri ile anlaşmalı olarak ortaya atıldığı anlaşılıyordu. Çünkü Zaman Gazetesi muhabiri hemen yanına yanaştı ve " bu derneğin masonlukla ilişkisi olduğuna dair ne düşünüyorsunuz?" diye sordu. Ben de, böyle bir ilişki olduğunu zannetmiyorum, çünkü Hayvanları Sevmek, masonluğun ilkeleri arasında doğrudan menfaat getirecek birşey değil..

Mesela ben mason olmadığımı biliyorum. Bu demekteki birçok kişinin de üstelik kadın oldukları için, mason olmalarına imkan olmadığını da biliyorum.. Çünkü hiç değilse şeklen, bir kadının mason olmasına imkan yok.

- *Böyle bir ayırım var..*

- Evet. Erkekler alınır. Ama yeni örgütlerde kadınlar da hiç değilse "kadınlar kolu" şeklinde alınıyor. Kadınların sır saklayacağına pek güvenemediklerinden ve de gizli bir örgüt olarak kadınları almıyorlardı.

- *Peki nasıl duyurdu Zaman Gazetesi?*

- Zaman Gazetesimuhabirine ben bu derneğin masonlukla hiçbir organik ilişkisi olmaması gerektiğini, ama hayvansever olma şartı aranan bir derneğe de mason olduğu sonradan anlaşılacak veya baştan bilinen biri ge-

lirse üye olmak için, "sen masonsun seni alamayız" denemeyeceğine de söyledim. Hukuken buna imkan yoktur. Daha sonra da aynı muhabire, benim masonlukla hiçbir ilişkim olmadığını söyleyerek şunu ilave ettim; hükümette mason olursa aldırmazsınız ve hatta işbirliği yaparsınız. Halbuki hükümette mason olup olmaması önemli.. Hayvanları Koruma Derneğinde mason olsa ne olur, olmasa ne olur? Buradaki amaç, ülkeyi idare etmek değil; mesela ezilen bir köpeğin hemen ameliyatını yapmak, hasta bir kedinin bakımını sağlamaktır. Kuşların bakımını sağlamaktır.

Şu halde siz birçok menfaat getiren bir kuruluşta veyahut Türkiye'yi yöneten kuruluşlarda masonlarla bilinçli bir işbirliği halinde olmaya birşey demezsiniz, ondan sonra Hayvanları Koruma Derneği gibi belki bininci dereceden bir dernekte mason olup olmadığını yazarsınız..

- Bu açıklamalarınıza Zaman gazetesi yer verdi mi?

- Hiç yer vermediği gibi, muhabiri "şüphelerim ortadan kalkmadı" gibi garip bir laf söyledi ve ertesi gün başlık olarak, "Bu Derneğe Üye Olmak İçin İlla Mason mu Olmak Lazım" diye yazdılar.. Ve nedense yalnız ben konuşurken çekilmiş bir resim koyarak, benim üyeliğimi bilhassa belirtmek istediler. Masonluk ithamlarını da yazdıkları için, bizde de halk doğru şeylere inanmaz, ama yalan şeye inanmaya mütemayildir. Onun için eve telefonlar başladı. Önce gülüp geçmek istedim, hatta hanım da işi şakaya vurdu kendi aramızdaki konuşmalarda: "vallahi bilmem biz onsekiz senelik evliyiz, mason olduğunu bilmiyorum. Eğer masonsa benim habirim yoktur" gibi sözlerle işi şakaya vurmaya çalıştık ama, yavaş yavaş tatsızlaşmaya başladı. Çünkü dengenin pek yerinde olmadığını zannettiğim bu hanım muhabir önce yazıhaneye gelerek, bu derneğe üye olmak için benim 5 milyon aldığımı söyledi. Hanım buna çok kızarak, yazıhaneyi derhal terketmesini söyledi. Apar topar yazıhaneden çıkmak zorunda kaldı. Üstelik muhayyileleri bile pek geniş değil, mesela yüz milyon aldı filan

deseler.. Tabii şunu düşünüyorlar herhalde yüz milyon aldı desek; bu derneğin yüz milyon veremeyeceği anlaşılacak. Şu halde 5 milyon diyelim de daha inandırıcı olsun diye.. Tabii bu gülünç isnada ben gülüp geçecekken, bunlar söylenti olarak büsbütün yayılmaya başladı. Benim mason olduğum söylentisi.. Zaman Gazetesinin bunda aktif işbirliği yaptığını zannediyorum. Çünkü Zaman Gazetesi adı verilerek eve telefonlar başladı. "Zaman Gazetesinden arıyorum" ya da, "Zaman okuruyum siz mason musunuz" diye.. Bunun üzerine dernek içinde bir basın toplantısı tertip ettik. Açıkça adımı vererek masonlukla hiçbir organik ilişkimiz olmadığını, mason olmadığımızı, yönetim kurulu üyelerinden hiçbirinin mason olmadığını açıkladık.. Zaten altı hanım bir de ben varım. Hanımların mason olmasına imkan yok. Ben de mason değilim. Masonluğa hiç de düşünmedim. Şimdiye kadar kapısının önünden dahi geçmedim, gerçi Fransız Arkeoloji Enstitüsüne giderken Nur-u Ziya sokağından geçmişimdir ve ibretle seyretmişimdir ama; manen masonluğun kapısından dahi geçmedim. Ve ben mason olsaydım, 1402'lik olmazdım herşeyden önce.. Ben fakülte yayını olan profesörlük takdim tezimde "Medeni Hukuk Tüzel Kişileri" adlı kitabımda bilakis masonluğu eleştirdiğim için, belki de bazı şimşekleri üzerime çektim. Çünkü Türkiye'de ilk defa fakülte yayını olan bir kitapta resmi bir yayında, masonluk kendi kaynaklarına dayanılarak eleştirildi. Yani mesela Cevat Rifat Atilhan'ın kitabına asla atıf yapmadım. Ama kendi yayınlarına atıf yaparak masonluktan bahsettim. Bizzat övmek için çıkarttıkları kitaplara.. Bunun üzerine şimşekleri üzerime çektim ve 1402 de oldum. Ondandır ki 1402 olduğum 12 Mayıs 1983 tarihinden bugüne kadar çıkardığım bütün kitaplarda da son kitap dahil, masonluk hakkında eleştirici bir tutumu da belirttim. Son kitapta biraz önce anlattığım gibi, ne tür sebeplerle ortaya çıktığını anlattım. Bunlar, kendileri böyle birşey yapmaya cesaret edemezler. Çünkü nüfuzlu masonlarla

aralarının iyi tutmak isterler. Birçok yerde de gizli işbirliği halindedirler bu tiplerle. Ama böyle namerdane olan bir tutumla tekdibi de yayınlamazlar. Belki de akıllarınca birkaç sayı öncesinde Bu Meydan dergisinde Zaman gazetesinin tutumunu Basın Ahlakı ile ilgili bir yazıda eleştirdiğim için intikam almak istediler. Fakat yalancının mumu yatsıya kadar yanar. İnşallah öyle zannediyorum ki bu konuşmadan sonra da bu mum sönmüştür. Ama sönmese bile insan bu kabil adamların iftirasından kurtulamaz çünkü Muaviye ve Yezid metodudur; yani Avrupalıların deyimiyle Makyavelist bir yöntemdir. Bu kabil kişiler bunları bırakmazlar. Bizzet Hz. Ali'ye -haşa- kafir diyerek lanet ettirme bid'atini ihdas etmiş bir üstad varken; mesela Kerbela şehidleri gerçek imama isyan etmiş din düşmanları olarak bazı kişilere yutturulmuşken, bu kabil iddiaları yutabilecek kişiler oldukça, bunlar da iddalardan vazgeçmeyecekleridir.

Hız Peygamber veya ehl-i beyt, bu gibi isnad ve iftiralarından kurtulmuş mudur ki, ben tamamen kurtulmayı isteyeyim? Ama, açıkça söylüyorum ben mason, "sen mason musun" diye sorulunca, "ben mason değilim" demez. Lafı boğuntuya, gargaraya getirir. Ben ama açıkça söylüyorum; BEN MASON DEĞİLİM! Bundan sonra da mason olacağımı da asla ve kat'a inşaallah zannetmiyorum. Çünkü bundan sonra mason olmak için ya aklımla ya imanımı kaybetmem gerekir.

- Hakkınızdaki bu iftira kampanyası, Zaman gazetesinin genel yayın politikası ile doğrudan ilintili mi?

- Maalesef, öyle şüphelerim var.. Yoksa yapmazlardı.. Hiç değilse gazetelerinde bir devre yazmış birisi olarak beni tanımları gerekirdi. Tekzip etselerdi, hiç olmazsa basın toplantısında söylediğim şeyleri yazsalar.. Oysa basın toplantısı haber olarak dahi çıkmadı. Nerede kaldı orada benim masonluk hakkında söylediğim sözler.. Onun için ben de artık bunları söylemeye kendimde hak hissettim.

Konuşan: İbrahim Sadri